

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор коледжу
Тетяна ОРОШАН
20 23 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про систему оцінювання якості знань здобувачів
освіти у Відокремленому структурному
підрозділі «Лубенський фінансово-економічний
фаховий коледж Полтавського державного
аграрного університету»

Розглянуто і схвалено на
засіданні педагогічної ради
Протокол № 2
від «21» 11 20 23 р.
Голова педагогічної ради
Тетяна ОРОШАН

Лубни

I. Загальні положення

1.1. Положення про систему оцінювання якості знань здобувачів освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету» (далі – Положення) розроблене відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», наказу МОН України від 04.09.2000р. № 428/48 «Про запровадження 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»; наказу МОН України від 07.12.2018 р. №1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації»; наказу МОН України від 13.04.2011 р. № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» та інших нормативно-правових актів у сфері освіти, Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

1.2. Оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень здобувача освіти в оволодінні змістом освітнього компоненту, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

1.3. Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

1.4. Для оцінювання, діагностики результатів навчання здобувачів освіти проводяться контрольні заходи, які включають поточний контроль, модульний контроль та підсумковий (семестровий контроль, атестація здобувачів) контроль.

Оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти, які завершили здобуття профільної середньої освіти, вимогам державних стандартів здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Зміст, форми і порядок проведення державної підсумкової атестації визначаються і затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

1.5. Оцінювання результатів навчання у коледжі здійснюється з предметів за програмою профільної середньої освіти та освітніх компонентів за освітньо-професійною програмою. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного здобувача освіти, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмінь і навичок;
- діагностично-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають у здобувача освіти у процесі навчання; виявляє прогалини в

засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню вмінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

1.6. Навчальні досягнення здобувачів освіти з предметів за програмою профільної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою на підставі загальних критеріїв та критеріїв з кожного навчального предмета.

1.7. Результати навчання з освітніх компонентів за освітньо-професійною програмою оцінюються за чотирибальною шкалою: 5 (відмінно), 4 (добре), 3 (задовільно), 2 (незадовільно).

1.8. Кожен здобувач освіти має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

II. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів за програмою профільної середньої освіти.

2.1. При оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти мають враховуватися:

- характеристика відповіді: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та предметних навчальних досягнень;
- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формувати гіпотези);
- самостійність суджень.

2.2. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою;
- глибина знань – усвідомленість існуючого зв'язку між групами знань;
- гнучкість знань – уміння здобувачів освіти застосовувати набуті знання в стандартних і нестандартних ситуаціях, знаходити варіативні способи використання знань, уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- міцність знань – тривалість збереження їх у пам'яті, відтворення їх у необхідних ситуаціях.

2.3 Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів

навчальних досягнень здобувачів освіти: початкового, середнього, достатнього, високого (таблиця 1).

Перший рівень – початковий (низький). Відповідь здобувача освіти фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь здобувача освіти правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними. Здобувач освіти вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за програмою профільної середньої освіти

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
I. Початковий	1	Здобувач освіти може розрізняти об'єкти вивчення
	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу з допомогою викладача та виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії

	8	Знання здобувача освіти є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
	10	Здобувач освіти має міцні знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх
IV. Високий	11	Здобувач освіти на високому рівні володіє узагальненими знаннями в обсязі та в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Здобувач освіти має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

III. Загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти з дисциплін що формують загальні та спеціальні компетентності

3.1 Оцінювання результатів навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахового молодшого бакалавра здійснюється за чотирибальною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно (таблиця 2).

Таблиця 2

Загальні критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти

За шкалою закладу освіти	Критерії оцінювання результатів навчання
5 (відмінно)	– здобувач фахової передвищої освіти виявляє глибокі, міцні і системні знання навчально-програмового матеріалу; – володіє теоретичними основами дослідження проблем; – демонструє вміння самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки, робити аргументовані висновки; – вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою,

	ознайомлений з обов'язковою та додатковою літературою, що рекомендована програмою; – виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв'язання практичних завдань; – здобувачем фахової передвищої освіти засвоєний взаємозв'язок основних понять дисципліни в їхньому значенні для набутої професії, виявлені творчі здібності в розумінні і використанні навчального матеріалу; – творчо застосовує професійні вміння і навички.
4 (добре)	– здобувач фахової передвищої освіти виявляє повні, ґрунтовні знання навчально-програмового матеріалу; – демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, вміє порівнювати і систематизувати інформацію, робити певні висновки; – вільно застосовує матеріал у власній аргументації; – при виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; – відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями; – успішно виконує передбачені програмою завдання; – ознайомлений з основною літературою, рекомендованою програмою; – виявляє системний знання з дисципліни і здатність до їх самостійного поповнення і оновлення у ході подальшої навчальної і професійної діяльності.
3 (задовільно)	– здобувач фахової передвищої освіти виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої професійної діяльності; – демонструє деяке порушення логічності та послідовності викладу матеріалу; – виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити певні, але не конкретні і неточні висновки; – не вміє пов'язувати теоретичні положення з практикою; – практична робота виконана із допущенням значних помилок; – справляється з виконанням завдань, передбачених програмою; – припускається помилок у відповіді, але володіє знаннями для їх усунення під керівництвом викладача.
2 (незадовільно)	– здобувач фахової передвищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; – має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; – виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; – відсутні уміння і навички в роботі з джерелами інформації; – не вміє логічно мислити і викласти свою думку; – не володіє вмінням розв'язувати практичні завдання; – допускає принципові помилки у виконанні завдань.

3.2 Критерії оцінювання є обов'язковою складовою робочих програм навчальних дисциплін. На початку семестру педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів освіти із системою і критеріями оцінювання результатів навчання.

3.3. Додаткові умови та вимоги щодо порядку оцінювання результатів навчання визначаються цикловою комісією з урахуванням специфіки спеціальності та особливостей підготовки фахівців і зазначаються у відповідних протоколах та методичних рекомендаціях.

IV. Види оцінювання, діагностики результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти

4.1 Для оцінювання, діагностики результатів навчання здобувачів освіти проводяться контрольні заходи, які включають поточний контроль, модульний контроль та підсумковий (семестровий контроль, атестація здобувачів) контроль.

4.2 Поточний контроль здійснюється протягом семестру в ході проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між педагогічними працівниками та здобувачами освіти в процесі навчання. Поточний контроль може здійснюватися у різних формах, залежно від методики навчання, специфіки курсу та вимог освітньо-професійної програми.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти є знання, уміння й навички, самостійність оцінних суджень та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завданнями є встановлення й оцінювання рівнів розуміння й первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Також поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних робіт, семінарських занять, виконанні індивідуальних завдань, контрольних робіт, тощо.

Виконання практичних, лабораторних робіт оцінюється диференційовано. Виконання контрольних робіт, передбачених навчальним планом, є обов'язковим.

Формами поточного оцінювання є:

- індивідуальне, групове та фронтальне опитування;
- робота з діаграмами, графіками, схемами, контурними картами;
- виконання здобувачами освіти різних видів письмових робіт, взаємоконтроль здобувачів освіти у парах і групах, самоконтроль, тощо.

В умовах впровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи викладача на занятті. Поточна оцінка виставляється до

журналу обліку роботи академічних груп та викладачів у колонку з надписом, що засвідчує дату проведення заняття, коли здійснювалося оцінювання здобувачів освіти.

4.3 Модульний контроль здійснюється на підставі результатів опанування здобувачами освіти матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, контрольних робіт) та навчальної активності здобувачів освіти.

Модульне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги здобувачів освіти до найсуттєвішого в системі знань із кожної дисципліни.

Модульна оцінка виставляється на підставі результатів опанування здобувачами освіти матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, контрольних робіт) та навчальної активності здобувачів освіти.

Перед початком вивчення чергової теми всі здобувачі освіти мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

При виставленні модульної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення модуля. Викладач також може виставити оцінку за модуль як середнє арифметичне за наявності трьох і більше поточних оцінок. В журналі обліку роботи академічних груп та викладачів відводиться подвійна колонка, одна з яких «Модуль №», а інша – для перездачі незадовільних оцінок.

Якщо здобувач освіти був відсутній на заняттях протягом вивчення модуля, не виконав вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «Модуль» виставляється оцінка лише після відпрацювання пропущених занять. Незадовільна модульна оцінка підлягає перездачі.

4.4 Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку, визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, та в обсязі навчального матеріалу, регламентованого робочою програмою навчальної дисципліни.

Порядок проведення заліків та екзаменів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Семестровий екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня і якості засвоєння здобувачами фахової передвищої освіти теоретичних знань та практичних умінь і навичок з окремої навчальної дисципліни за семестр, за рік або за весь курс вивчення дисципліни. Порядок проведення регламентується Положенням про організацію освітнього процесу. Оцінювання

має відбуватися за 4-бальною шкалою.

Якщо навчальним планом з навчальної дисципліни за семестр передбачено проведення екзамену, то викладач у журнал обліку роботи академічних груп та викладачів виставляє оцінку за семестр на підставі модульних оцінок із врахуванням різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, контрольних робіт). При цьому має враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень здобувача фахової передвищої освіти з дисципліни протягом семестру. До семестрового екзамену допускається здобувач фахової передвищої освіти, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр з відповідної навчальної дисципліни.

З метою морального стимулювання здобувачів фахової передвищої освіти за високі досягнення у навчанні передбачено можливе звільнення від складання семестрових екзаменів у випадку, коли здобувач освіти має всі модульні оцінки протягом семестру «відмінно».

Результати складання екзамену заносяться у відомість обліку успішності, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти, і виставляються в журналі обліку роботи академічних груп та викладачів у колонку з надписом «Екзамен» без дати. Відомості, підписані викладачем, здаються завідувачу відділення в день складання екзамену.

Незадовільна оцінка за результатами екзамену підлягає перездачі. У разі неявки здобувача освіти на іспит згідно розкладу без поважної причини у відомості проставляється незадовільна оцінка.

Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певної навчальної дисципліни, на підставі виконання обов'язкових видів навчальної діяльності, лабораторно-практичних робіт за семестр, якщо з навчальної дисципліни робочими навчальними планами не передбачено проведення семестрового екзамену. Порядок проведення регламентується Положенням про організацію освітнього процесу.

Результати складання заліків заносяться у відомості обліку успішності здобувачів освіти, залікові книжки та індивідуальні навчальні плани здобувачів фахової передвищої освіти. Відомості, підписані викладачем, здаються завідувачу відділенням в день виставлення заліку.

4.5 Курсова робота – одна із форм самостійної роботи здобувача освіти, метою якої є поглиблене дослідження конкретних наукових напрямів, тем, що є складовими дисципліни, в межах якої виконується робота. Кінцевим етапом виконання курсової роботи є її захист. Курсова робота після її захисту здобувачем освіти оцінюється членами комісії в балах за шкалою закладу освіти.

При оцінюванні курсової роботи враховується зміст роботи, її оформлення та додатки до курсової роботи. Вимоги до курсової роботи, порядку та принципів захисту і оцінювання передбачаються відповідними методичними рекомендаціями.

4.6 Практика є невід'ємною складовою освітнього процесу. Її мета

полягає в оволодінні здобувачами освіти сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації майбутньої професійної діяльності, формування на базі одержаних в коледжі знань професійних навичок та вмінь для прийняття самостійних рішень.

Оцінювання результатів проходження різних видів практик здійснюється у відповідності до навчального плану для кожної спеціальності за 4-бальною шкалою.

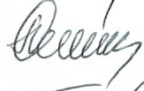
4.7. Атестація здобувачів освіти поділяється на державну підсумкову атестацію за курс повної загальної (профільної) середньої школи, яка проводиться відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979, та атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

4.8. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету» регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Атестацію здобувачів фахової передвищої освіти здійснює екзаменаційна комісія відповідно до Положення про екзаменаційну комісію з атестації здобувачів фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Критерії оцінювання компетентностей визначаються в Положенні про атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

Погоджено:

Заступник директора з навчальної роботи		Тетяна КОНКІНА
Зав. відділення		Наталія КОПОТУН
Зав. навчально-методичного кабінету		Юлія ПШЕНИЧНА
Методист		Людмила БОЙКО